

***Årsmødet 2022 og ændringer i bestyrelsessammensætningen i det forløbne år.**

Årsmødet 2022 blev afholdt på Lemvig Gymnasium hvor DN præsident Maria Reumert Gjerding holdt oplægget: **Bliv klogere på biodiversitet og naturnationalparker**

Vi står i dag i en klimakrise, men hvad færre måske er opmærksomme på er, at vi også står i en biodiversitetskriser – eller naturkrise. Vores arter – dyr og planter – forsvinder med stor hast, og det skyldes primært, at deres levesteder og levegrundlag med tiden er blevet mere og mere indskrænket. Det gælder også herhjemme. 28 personer havde lyst til at høre og debattere dette.

***Naturprisen 2022** blev tildelt Karen og Hartvig Nielsen for deres store naturindsats i de gamle råstofgrave nord for Klosterheden. Hvor de efterhånden som grusgravene blev tømt, har opkøbt arealerne og sammen har de for en meget stor del egenhændigt tilplantet dem med henblik på naturgenopretning, skovbrug og jagt. Men med sigte på biodiversiteten.

***Arbejdet i bestyrelsen, der består af 6 prs. + suppleanter.**

Efter årsmødet konstituerede bestyrelsen sig med John Clausen som formand, Kristian Tikjøb som næstformand og Jørgen Hune Bruntse som sekretær. Derudover består bestyrelsen af Kirsten Carstensen, Ivan Møller Sørensen og Keld Marstrand. Sidstnævnte måtte kort tid senere trække sig aht. nyt arbejde. Niels Kirk, valgt som suppleant, indtrådte derfor på denne plads. Som fast kutyme er suppleanterne altid inviteret med til møderne. Men vi havde den store glæde at Johan Stubkjær Madsen i ultimo jan. henvendte sig, for om han måtte "komme i lære i bestyrelsen?" Hvilket alle hilste med et stort velkommen!

Det har også i år været et meget travlt arbejdsår. Vi har afholdt 11 bestyrelsesmøder og adskillige gruppearbejds møder. Formand og næstformand har igen i år kunnet glæde sig over mange gode initiativer og god opbakning fra bestyrelsesmedlemmer og de mange ad hoc'er. Vi har derudover deltaget i bl.a. DN's 2 årlige repræsentantskabsmøder, været aktive i diverse netværk bl.a. Limfjordsgruppen, DN's samråd for Vestjylland, brugergrupper, det kommunale Natur- og Miljøråd (Grønt Råd), Klimamål2030-civilstandsarbejdsgruppen under Klimatoriet. Vi må gang på gang konstatere, at det kræver vedholdenhed og tålmodighed at komme i mål eller blot få igangsat eller fastholde en positiv natur- og biodiversitetsudvikling.

Vi har haft fokus på biodiversitet, max. natur i solcelleparken "Vejling" nær Rammedige og naturgenopretningsprojektet EU BioScapeprojekt Byn og den kommende Klimapark Nees. Store høringssvar igen vedr. prøvestationens udvidelse i højden, 2 høringssager vedr. nye grusindvindingsområder hhv. vest og nord for Klosterheden Plantage, biogasplan (Energipark Ramme bl.a.) anket 3 forskellige sager samt arrangeret og inviteret på en masse spændende ture og debatarrangementer.

Vi har ændret arbejds måde med en tydeligere opdeling af arbejdsopgaver og har de fleste dokumenter på foreningens PODIO-plattform, så dokumenter ikke forsvinder ved f.eks. et medlems udtræden.

Vi arbejder stadig meget mere på den "virtuelle" platform til møder i foreningsregi, så vi ikke fysisk behøver at rejse langt for at deltage i et møde.

Kirsten Carstensen forlader bestyrelsen efter 6 år. Tusind tak for dit engagerende arbejde og store imødekommenhed og inviterer ind.

***Medlemstallet primo oktober 2023** er 341 hvilket vi synes er flot. Har kunnet fastholde og forøge med 6.

*** Nyhedsbreve, hjemmesiden og F-book.**

Vi er ikke mestre i at formidle og informere på bl.a. vores hjemmeside og i de sociale medier. Vi skal være bedre til at kontakte nye medlemmer og sige velkommen og måske høre hvad de forventer af deres medlemskab.

Vi vil gerne høre jeres mening om hvad I synes, vi kan gøre bedre ?

Vi har nedsat en arbejdsgruppe med fokus på netop dette.

***Ud på tur og deltagelse i andre arrangementer.**

Vi har nok haft det største program nogensinde – og måske for meget ?

Søndag d. 30. april Fugletur på Gjellerodde; 9. maj Bustur i samarbejde med Ældresagen i Lemvig bl.a. forbi Nr. Nissum Kirke, Klosterheden og kommunens sydområde; 27. maj Aa-mølle-Jepes Led-turen i samarbejde med DN Struer, Skyum Bjerger Grundejerforening og Aa-møllens laug; d. 1. juni Sødals-turen; 11. juni Kystvandringen med udgangspkt. fra Handbjerg Havn; 13. juni Tur til søen Byn og EU BioScapeprojektet samt Klimapark Nees i samarbejde med LK og Skovgaard Energy; 20. juni På tur med Naturprisvinderen 2022 Karen & Hartvig Nielsen i de gl. grusgrave nord for Klosterheden; 22. juni cykeltur i samarbejde med Dansk Cyklistforbunds lokale afd. Start Harbøre Kirke, Strande naturgenopretning m.m.; 3. august Gjelleroddeturen i samarbejde med LK, Gjellergård og "Får til kanten"; 10. august cykeltur i samarbejde m. Dansk Cyklistforbunds lokale afd. Start Rønland station og Thyborøn by m.m.; 14. august Kabbelturen med servering af muslinger og hvidvin og hvor Laurits Bernitt fortæller om østersavl af Limfjordsøsters; 26. august deltagelse i Krabbefestivalen m. krabbevæddeløb; 7. sept. cykeltur i samarbejde med Dansk Cyklistforbunds lokale afd. Dele af Landsbykaminoen start i Fabjerg; 10. sept. Naturens Dag med filmforevisninger om Limfjordens tilstand i Klimatoriet og tilbud om 4 ture i lejet båd fra Jyllandsakvariet med fokus på livet under vandoverfladen; 14. sept. Fugletur til Vesperne og Harbøre Tange; 21. sept. Guidet tur i Trælbordalen i samarbejde med Gudum Sogneforenings stigruppe; 30. sept. guidet tur i egne biler med fokus på fremtidens VE-anlæg; 19. nov. deltagelse i Kræftens Bekæmpelses juletur. **Ca. deltagerantal 325. Heraf ca. 40% medlemmer.**

***DN Affaldsindsamlingen 2023 i uge 12 marts måned** blev igen for 17. gang afholdt som et samarbejde imellem DN, Lemvig Kommune, Landboforeningen Fjordland, Mediehuset Lemvig, Lemvig-Thyborøn Handel og Turisme og ikke mindst i praksis med 15 Sogne-, beboer- og Borgerforeninger, 1 grundejerforening samt 17 børne- og skoleinstitutioner i LK. Arrangeret med erfaring fra corona-årene, hvor indsamlingen i praksis flere steder foregik over adskillige dage/uger og man f.eks. kunne hente poser hos lokale personer og gå i gang. Mere end 1200 personer var i gang i løbet af disse uger.

***Initiativ til at øge det positive samarbejde med T&M-udvalgets medlemmer.**

Vi har i det forløbne år inviteret de forskellige medlemmer af udvalget til møde partivis med os (bestyrelsen) som indledning til et ordinært bestyrelsesmøde. Dagsordenen var først ros for gode beslutninger og initiativer og dernæst emner og projekter, som vi ønsker fremmet og sat fokus på. Således har vi haft repræsentanterne fra Venstre, Soc.dem. og Konservative til sådanne møder.

***Vedligeholdelse af stierne i 3 fredede områder.**

Med hjælp fra vores ad hoc- personer blev der den 30. og 31. maj lavet stivedligehold i Sødalen og Kappel/Tannebækdalen med deltagelse af flere ad hoc´ere. Stort klippearbejde i Tannebækdalen pga. nedlukningen i corona-årene. Pga. mindre vedligeholdelse på Aa-mølle- Jepes Led stien påtog Jørgen Bruntse sig dette arbejde.

Sødals-turen fra "spejderhuset" har krævet mange indledende ture for i samarbejde med Vej- og Park at få stiforløbet rettet til med klipning og pæleskiltning samt plantimer i samarbejde med LK´s miljøafd. for projektet "Bynær-natur" omkring fosforprojektet syd for Lemvig sø. Vi håber at en afgræsning kan etableres i 2024.

Det er efter mange års skriven frem og tilbage omsider pr. 8. sept. 2022 lykkedes at få en frivillig samarbejdsaftale med Lemvig Kommune om hvem påtager sig hvad.

***Samarbejde med Skovgaard Energy om, at skabe max. natur i solcelleparken på gården Vejlings jordarealer v. Ramme/Rammedige.**

En solstrålehistorie. Vi har samarbejdet. Vores forslag er blevet taget alvorlige og allerede gennemført i det omfang, det har kunnet passe ind i projektudviklingen. En af søerne i arealet er totalt opgravet og rensat for generationsaffaldet. Den japanske pileurt er bekæmpet næsten.

Når vi her i vinteren 2023/2024 får de nordlige søer naturgennemoprettet og infodelen er på

plads m. P-plads og infoskilte skal vi være klar til vores projekt "Red søerne og vandhullerne i Lemvig Kommune" med fokus på de ca. 241 dødisvandhuller imellem Ferring sø og Rom, der kan blive en vigtig grøn korridor fremadrettet. Rollemodellen for dette arbejde bliver restaureeringsarbejdet her.

***BioScape Byn og Klimapark Nees.**

Omsider lykkedes det at få sat en EU, Regional og kommunal økonomi på plads i 2022 og over de næste 6 år til at få genoprettet søen Byn og de tilledende vandsystemer, der i dag er meget okkerbelastede og næringsrige. DN har bidraget bl.a. med vandprøvetagningsarbejde hver 14. dag (slut juni 2023) og fugletællinger ved og omkring Byn. Lodsejerinddragelse i hele processen.

Forarbejdet med DN-input til miljøkonsekvensrapporten for Klimapark Nees er mundet ud i en lokalplan, som vi er meget tilfredse med. Men igen et meget positivt samarbejde med Skovgaard Energy. Bl.a. udarbejdes der en "baseline-rapport" (færdig nov. 2023) så vi kan følge naturudviklingen i parken fremadrettet. Der er i fællesskab udarbejdet planteplaner med hjemmehørende arter og med fokus på biodiversiteten.

***Biodiversitetsrådgivning til interesserede skoler, institutioner, grundejerforeninger, menighedsråd m.fl.**

Vi er stolte over de mange som i 2022 og 2023 henvendte sig og fik en rådgivning af os og hvor vi nu kan se hvordan det har udviklet sig.

Lemvig Kommunes "Vilde grøftekanter" er en succeshistorie, som vi kan være stolte af at have taget initiativ til og været en vigtig medspiller i at få fundet stederne. Men LK's Vej og Park afd. har været en meget positiv samarbejdspartner.

***Gjellerodde.** Vi har i DN Lemvig i adskillige år forsøgt at få sat en plejeplan på dagsordenen for Gjellerodde fremadrettet. Lemvig Kommune er ejer og stedet er ikke fredet, men omfattet af bl.a. Natura2000-reglerne samt Miljøbeskyttelsens §3 for bl.a. vandfladerne og diverse plantesamfund. Der skal også træffes beslutning for den gl. lejrskolebygning samt shelterpladsens fremtidige placering.

***Vandhuller og storkehjælp.**

Nye vandhuller i den nærliggende eng ved Bækmarksbro har skabt fødested for et storkepar. DN Lemvig støtter op om projektet. Men hanstorkens evner som ægtemagetiltrækker og viril han, må han selv bevise i det kommende forår. Der kom ingen unger i 2023.

***Manglende plejeplaner for kommunens Natura2000-samt vore fredede områder.**

DN har været meget aktiv over for byråd og forvaltning for at gøre opmærksom på kommunens forpligtelser til at administrere de områder der er omfattet af Natura 2000 beskyttelsen samt vore fredninger. Hæfter i julegave til alle politikere dec. 2021 med både det juridiske stof og de gode ideer.

De kvaliteter, der er i de udpegede områder, skal om muligt gøres endnu bedre. Vi mangler stadig plejeplaner for både Natura-2000-arealerne og vore fredninger.

Men på mødet i Natur- og Miljørådet d. 8. nov.2022 og igen i år 2023 kan vi håbe på at det bliver til noget i 2024.

***Prøvestationen DTU/Risø på Høvsøre. Miljøkonsekvens høringen og dens resultat ?**

Ca. 2 år efter at møllehøjden på møllerne blev hævet til 200 meter kom vindmøllebranchens ønske/krav om at højden skulle hæves med 75 m. Det betyder også højere bardunerede målemaster med risiko for fuglepåflyvninger. Samt flere huse imod nord, der skal eksproprieres, men dog færre møllepladser pga. de længere vinger.

DN har indgået et samarbejde med Fjaltring-Trans Beboerudvalg og i fællesskab skrevet til Folketingets Energiudvalg og inviteret til et besøg hos os. Kun Carsten Kissmeyer, Venstre (og nu ikke genvalgt) kom på besøg. Vi foreslår kun 3 møllepladser. Så er der plads i højden. Men også at dyrkningsområdet imellem Høvsørevej og Thorsmindevej naturgenoprettes som kompensation. Vores argumentation for "tyveriet" af 35 ha Natura2000 og fuglebeskyttelsesområde har nu medført et kompensationsområde ved "Færgen" mht. sikring af rørdrum og rørhøg.

***Klimaarbejdet.**

DN Lemvig har været medinitiativtager til, at der blev udarbejdet et Kommissorium for et aktivt klimaarbejde hvor civilsamfundet (os alle) kan agere. Overskriften er: "Klimamål 2030-civilsamfund."

Pt. er følgende involveret i arbejdet: Klimatorium; DN Lemvig; Lemvig-Thyborøn Handel & Turisme; Frivilligcenter Lemvig; Lemvig Gymnasium, Kræftens Bekæmpelse lokalafdelingen; SF-Lemvig og senest Lemvig Bibliotek og Ungdomsgården. Det første konkrete projekt er etableringen af 1 RepairCafe Lemvig, der havde opstart d. 22. jan 2022. Men den 22. nov. afholder gruppen en større event, hvor der skal præsenteres en Klima-app, som giver alle familier, grupper og borgere i kommunen en let mulighed til at se hvor, de kan gøre en klimaindsats.

DN Lemvig og medlemmer fra SF-Lemvig påtager sig i løbet af vinteren/foråret 2023/2024 under Klimamål 2030- civilstandsgruppen at invitere på møder i kommunens sogne- og borgerforeninger for at sætte fokus på "Grønne nabofællesskaber" og en bedre affaldssortering. Det sidste i samarbejde med affaldsselskabet nomi4S.

***Diverse sager udover de allerede nævnte:**

Råstofindvinding: Vi har brugt mange timer med besigtigelser og på at udarbejde høringsvar og i samarbejde med berørte matrikelejere vedr. miljøkonsekvensanalyse og lokalplaner for nye råstodindvindinger hhv. vest og nord for Klosterheden. I den nordlige nye råstofindvinding ser vi nye store muligheder for ny natur på næringsfattig jordbund.

Ankede sager: * Thyborøn Havns ansøgning om klaptilladelse for 120.000 m² bl.a.havne- og sejlrendesand på klappladsen ud for ca. Lodbjerg Fyr. Vi mente, at der ikke var taget prøver for bl.a. PFAS som relevant for klappingen.

*Vi har anket en fredningsnævnskendelse for tilladelse til at opføre en villa på Søvejen 13 i Lemvig ud over hvad vi mener er søbeskyttelsesgrænsen.

*Kommunal disp. til fjernelse af en sø/vandhul på Viumvej i Gudum.

Tidligere vundet sag: Lyngsletten 58, Ferring, hvor vi (DN Lemvig/DN-sekretariatet) protesterede over dispensation fra §3 til at bygge i et moseområde. Lyngsletten 58 er en ubehagelig sag for Lemvig kommune. DN har her måttet se sig udpeget til syndebuk for at have påvist at lokalplanen er mangelfuld og ulovlig. Området er en særlig hedemose, som der ikke kan dispenseres fra. En sådan mose var omfattet af fredning længe før vi fik en naturbeskyttelseslov i 1992. Den 4. april i 2022 blev bestyrelsen inviteret ud til besigtigelse af et muligt naturkompensationsareal, som skulle få os til at ændre og tilbagetrække vores vundne sag. Det besigtigede areal fandt vi ikke relevant naturmæssigt og en samlet bestyrelse fastholder vores anke og vundne sag.

Samarbejdspartnere: DOF; Lemvig Kommune; NS Vestjylland; Klimatoriet og herunder Klimamål 2030-civilsamfundsgruppen, "Grønne nabofællesskaber"; Kræftens Bekæmpelse lokalafdelingen; Skovgaard Energy, Dansk Cyklistforbund lokalafdelingen, alle borger- og sogneforeninger og Lemvigegnens Landboforening(Fjordland) Mediehuset Lemvig m.fl. i forårets affaldsindsamling, Frivilligcenter Lemvig og Geopark Vestjylland.

Debatpunkt:

Medlemsinddragelse. Lokale projekter, hvor aktive medlemmer kan yde en indsats ?

*Natur/floracheckcheck – en nem kvalitetsbedømmelse af de lysåbne naturtyper og overdrevene..

*Fredningscheck. Der er udarbejdet en bedømmelsesliste af sekretariatet.

*Stirenovering i 3 fredede DN-fredninger i Lemvig Kommune.

*Hjælp med tilsyn af naturplejende og græssende dyr.

*Deltagelse i kursus for at kunne rådgive matrikelejere af en dødishulssø beliggende imellem Ferring sø og Rom i vores "Projekt: Hvordan redder vi vandhullerne og søerne i Lemvig Kommune". Modelsøer i solcelleparken Vejling.

*Det lokale klimaarbejde i "Klimamål2030-civilsamfund".

*Hjælp ved vores "Ud på tur-program" og tilrettelæggelse og turafvikling.

*It-hjælp ved F-Bookarbejde m.m.

